

SVEA HOVRÄTT
Mark- och miljööverdomstolen
060204

DOM
2016-03-23
Stockholm

Mål nr
M 7717-15

ÖVERKLAGAT AVGÖRANDE

Nacka tingsrätts, mark- och miljödomstolen, dom 2015-08-28 i mål nr M 809-15, se bilaga

KLAGANDE

Miljö- och hälsoskyddsnämnden i Solna stad

MOTPART

S2H Förskolor AB

SAKEN

Miljösanktionsavgift

MARK- OCH MILJÖÖVERDOMSTOLENS DOMSLUT

Mark- och miljööverdomstolen avslår överklagandet.

Dok.Id 1251767

Postadress	Besöksadress	Telefon	Telefax	Expeditionstid
Box 2290 103 17 Stockholm	Birger Jarls Torg 16	08-561 670 00 08-561 675 50	08-561 675 59	måndag – fredag 09:00-15:00
		E-post: svea.avd6@dom.se www.svea.se		

YRKANDEN I MARK- OCH MILJÖÖVERDOMSTOLEN

Miljö- och hälsoskyddsnämnden i Solna stad (nämnden) har yrkat att Mark- och miljööverdomstolen, med ändring av mark- och miljödomstolens dom, ska fastställa nämndens beslut om att ålägga S2H Förskolor att betala en miljöstraffavgift om 3 000 kr.

S2H Förskolor AB (bolaget) har motsatt sig att mark- och miljödomstolens dom ändras.

UTVECKLING AV TALAN I MARK- OCH MILJÖDOMSTOLEN

Nämnden har anfört i huvudsak följande. I tillsynsarbetet med anmälningspliktiga verksamheter använder nämnden sig av miljöbalken, förordningen (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd, FMH, samt Folkhälsomyndighetens vägledning. Anmälningsplikten innebär att verksamheten ska anmälas till nämnden. I verksamheten ingår både lokalen och den verksamhet som utförs i lokalen. Syftet med anmälan är att nämnden ska få möjlighet att i förväg ta ställning till om den anmälda verksamheten kan godtas utifrån miljö- och hälsosynpunkt. Nämnden får också en möjlighet att ge råd, begära förändringar eller förbjuda att verksamheten startar. För att förebygga framtida brister i barnens inomhusmiljö handlägger nämnden varje nyanmäld verksamhet och gör en fullständig riskbedömning av verksamheten, t.ex. om verksamhetsutövaren har rätt kunskap, om kunskaperna räcker till inom verksamheten för att bedöma riskerna och göra rätt och om verksamhetsutövaren har ett skriftligt och för verksamheten anpassat egenkontrollprogram med rutiner. Dessutom är en viktig del av nämndens bedömning om ventilationen räcker till för det antal personer/barn som ska vistas i lokalerna. Att bedöma befintliga lokalers skick är dock bara en del av handläggningen av anmälningspliktiga verksamheter.

Nämnden anser att en ny verksamhetsutövare, dvs. S2H Förskolor AB, har tagit över befintliga lokaler och startat en ny anmälningspliktig verksamhet i dessa med ny personal och nytt egenkontrollprogram utan att ha gjort en anmälan enligt 38 § FMH. Även om det skulle vara fråga om samma personalgrupp och samma barngrupp

påverkar inte det bedömningen. Varje verksamhetsutövare ska anmäla sin verksamhet, även när det är fråga om en överlåtelse av verksamheten och de båda berörda utövarna ägnar sig åt samma typ av verksamhet. Miljösanktionsavgiften är ett komplement till övriga verktyg som tillsynsmyndigheterna har till sitt förfogande. För en överträdelse av 38 § FMH genom att utan ha gjort en anmälan påbörja en verksamhet trots att en sådan anmälan krävs ska miljösanktionsavgift betalas med 3 000 kronor. Vid en planerad tillsyn av verksamheten den 5 november 2014 gjorde miljö- och byggnadsförvaltningen bedömningen att det kunde föreligga risk för olägenhet för barnens hälsa som bolaget vid en tidig kontakt med förvaltningen skulle kunnat förebygga. Förvaltningen förelade bolaget att åtgärda brister som framkommit under tillsynsbesöket. Bolaget har ännu inte (den 5 november 2015) redovisat åtgärder gällande bristande ventilation.

Bolaget har vidhållit vad det anfört i mark- och miljödomstolen och tillagt bl.a. följande. Bolaget tog över en ändamålsenlig lokal, befintlig barngrupp och befintlig personalgrupp. En anmälan från den tidigare verksamhetsutövaren (och ett godkännande) om att bedriva förskoleverksamhet i lokalerna borde finnas hos nämnden. Att det måste göras en ny anmälan vid byte av verksamhetsutövare var ingenting som bolaget eller Barn- och utbildningsnämnden i Solna kommun kände till.

MARK- OCH MILJÖÖVERDOMSTOLENS DOMSKÄL

Enligt 38 § FMH är det förbjudet att utan anmälan driva eller arrangera förskola. Av 3 kap. 3 § förordningen (2012:259) om miljösanktionsavgifter framgår att för en överträdelse av 38 § FMH genom att utan att ha gjort en anmälan påbörja en verksamhet trots att en sådan anmälan krävs ska en miljösanktionsavgift betalas med 3 000 kr. I detta sammanhang är även bestämmelsen i 32 § FMH av intresse. I denna föreskrivs att om en verksamhet som är tillstånds- eller anmälningspliktig enligt FMH eller enligt miljöprövningsförordningen (2013:251) bedrivs av någon annan än den som har fått tillstånd för verksamheten eller anmält den, ska den nya verksamhetsutövaren snarast möjligt upplysa tillsynsmyndigheten om det ändrade förhållandet.

Det är ostridigt att bolaget inte gjorde någon anmälan på det sätt som föreskrivs i 38 § FMH i samband med övertagandet av förskoleverksamheten. Frågan i målet är om bolaget härigenom kan anses ha överträtt 38 § FMH på det sätt som anges i 3 kap. 3 § förordningen om miljöstraffavgifter och därför ska betala en miljöstraffavgift.

Det framgår av utredningen att bolaget har övertagit en befintlig förskoleverksamhet och fortsatt att driva verksamheten på samma sätt som tidigare, dvs. i samma lokaler, med samma personalgrupp och med samma barngrupp. Denna situation kan i och för sig beskrivas så att bolaget i och med övertagandet inleder sin verksamhet i lokalerna. Mot en sådan tillämpning talar emellertid 32 § FMH, som omfattar situationen att verksamheten bedrivs av någon annan än den som har anmält den. Vid en samlad bedömning förefaller 32 § FMH vara den bestämmelse som ska tillämpas i detta fall. Bolaget kan därmed inte anses ha påbörjat en verksamhet på ett sätt som kräver att anmälan görs enligt 38 § FMH.

Mark- och miljööverdomstolen instämmer således i mark- och miljödomstolens bedömning att det saknas grund för att ålägga bolaget att betala miljöstraffavgift. Nämndens överklagande ska därför avslås.

Domen kan enligt 5 kap. 5 § lagen (2010:921) om mark- och miljödomstolar inte överklagas.

I avgörandet har deltagit hovrättsråden Anna Tiberg, Ingrid Åhman, referent, tekniska rådet Mikael Schultz samt tf. hovrättsassessorn Sigrid Malmström.

Föredragande har varit Aurora Svallbring.

NACKA TINGSRÄTT
Mark- och miljödomstolen

DOM
2015-08-28
meddelad i
Nacka Strand

Mål nr M 809-15

KLAGANDE
S2H Förskolor AB

MOTPART
Miljö- och hälsoskyddsnämnden i Solna kommun

ÖVERKLAGAT BESLUT
Miljö- och hälsoskyddsnämnden i Solna kommuns beslut 2015-01-07 nr MHN/DB
2014-872, se [bilaga 1](#)

SAKEN
Miljösanktionsavgift

DOMSLUT

Mark- och miljödomstolen upphäver det överklagade beslutet.

Dok.Id 424180

Postadress	Besöksadress	Telefon	Telefax	Expeditionstid
Box 1104 131 26 Nacka Strand	Augustendalsvägen 20	08-561 656 00 E-post: mmd.nacka@dom.se www.nackatingsratt.domstol.se	08-561 657 99	måndag – fredag 08:00-16:30

BAKGRUND

Miljö- och hälsoskyddsnämnden i Solna kommun (nämnden) beslutade genom ett delegationsbeslut den 7 januari 2015 att påföra S2H Förskolor AB en miljösanctionsavgift om 3 000 kr för utebliven anmälan av förskola. Beslutet är taget med stöd av 30 kap. 3 § miljöbalken och 3 kap. 3 § förordning (2012:259) om miljösanctionsavgifter, samt miljö- och hälsoskyddsnämndens delegationsordning.

YRKANDEN M.M.

S2H Förskolor AB har överklagat beslutet om miljösanctionsavgift och yrkat att det ska upphävas.

Till stöd för överklagandet har S2H Förskolor AB anfört i huvudsak följande. Det är korrekt att en anmälan om att få bedriva förskola i de lokaler som Månstrålens förskola är i, gjordes för sent från S2H Förskolor AB. Anmälan gjordes efter ett besök av Miljö- och hälsoskyddsförvaltningen (Nadja Nyström). Anledningen till varför ingen anmälan är gjord tidigare är att det var en överlåtelse av verksamhet som skedde mellan Månstrålens föräldrakooperativ och S2H Förskolor AB. Denna överlåtelse trädde i kraft den 1 april 2014. I lokalerna har det varit förskola i över 20 år i privat regi och i och med överlåtelsen blev det en annan huvudman. Verksamheten som bedrivits i lokalerna är samma verksamhet som idag, alltså ingen förändring. Och utifrån denna information så bör det naturligtvis ha funnits en godkänd anmälan om att få bedriva förskola i dessa lokaler. Detta godkännande tog S2H Förskolor AB över i god tro. En anmälan (och ett godkännande) om att bedriva förskoleverksamhet i lokalerna på Åbergssons väg 13, Solna borde således finnas hos myndigheten. Att denna skulle förnyas vid en överlåtelse var inget som varken S2H Förskolor AB visste, inte heller tillsynsmyndigheten Barn och utbildningsnämnden i Solna. Godkännandet av byte av huvudman för förskolan gjordes i god tro utan att en ny anmälan om tillstånd att få bedriva förskola i befintliga förskolelokaler gjordes.

Nämnden har beretts tillfälle att yttra sig över överklagandet men inte avhört.

DOMSKÄL

Enligt 30 kap. 1 § miljöbalken får regeringen meddela föreskrifter om att en miljöstraffavgift ska betalas bl.a. av den som påbörjar en verksamhet som är anmälningspliktig enligt miljöbalken eller enligt föreskrifter som meddelats med stöd av balken, utan att anmälan har gjorts. Enligt 38 § förordning (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd, FMH, är det bl.a. förbjudet att utan anmälan driva eller arrangera förskola. Enligt 3 kap. 3 § förordning (2012:259) om miljöstraffavgifter ska en miljöstraffavgift betalas med 3 000 kr för en överträdelse av 38 § FMH genom att utan att ha gjort en anmälan påbörja en verksamhet trots att en sådan anmälan krävs. Av 32 § FMH framgår att om en verksamhet som är tillstånds- eller anmälningspliktig enligt denna förordning eller enligt miljöprövningsförordningen (2013:251) bedrivs av någon annan än den som har fått tillstånd för verksamheten eller anmält den, ska den nya verksamhetsutövaren snarast möjligt upplysa tillsynsmyndigheten om det ändrade förhållandet. Någon föreskrift om miljöstraffavgift vid överträdelse av 32 § FMH finns inte.

I målet har inte framkommit annat än att förskoleverksamhet bedrivits på platsen i mer än 20 år före det att S2H Förskolor AB tog över verksamheten den 1 april 2014. Såvitt framkommit har S2H Förskolor AB således inte påbörjat en ny anmälningspliktig verksamhet enligt 38 § FMH utan det är fråga om ett byte av verksamhetsutövare avseende en befintlig verksamhet. Enligt mark- och miljödomstolen saknas det därför grund för att ta ut en miljöstraffavgift av S2H Förskolor AB med stöd av 38 § FMH och 3 kap. 3 § förordning om miljöstraffavgifter. Beslutet om miljöstraffavgift ska därför upphävas.

Av 30 kap. 9 § miljöbalken följer att eventuellt redan betalad miljöstraffavgift ska återbetalas om denna dom vinner laga kraft.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga 2 (DV 427)

Överklagande senast den 18 september 2015. Prövningstillstånd krävs.

Li Brismo

Gisela Köthnig

I domstolens avgörande har deltagit tf. rådmannen Li Brismo, ordförande, och tekniska rådet Gisela Köthnig.